

Nazwa modułu (przedmiotu)		GINEKOLOGIA I POŁOŻNICTWO			Kod podmiotu	WNMZ WNMK	
Kierunek studiów		Lekarski					
Profil kształcenia		ogólnoakademicki					
Poziom studiów		jednolite studia magisterskie					
Forma studiów		stacjonarne / niestacjonarne					
Rok studiów		V, VI					
Przynależność do grupy przedmiotów wg standardów:				nauki kliniczne zabiegowe			
Forma zakończenia przedmiotu		Egzamin		Liczba punktów ECTS: 11		Sposób ustalania oceny z przedmiotu	
Formy zajęć i inne	Liczba godzin zajęć			Sposoby weryfikacji efektów uczenia się w ramach form zajęć	Waga w %		
	Całkowita	Pracy studenta	Zajęcia kontaktowe				
Wykłady	35	0	35	Ocena przygotowania do zajęć, zaliczenia ustne, zaliczenia pisemne, egzamin testowy	50%		
Seminaria	60	5	55				
Ćwiczenia praktyczne	220	100	120	Obserwacja ciągła, kliniczne studia przypadków, zaliczenia praktyczne, egzamin praktyczny	40%		
Samokształcenie	15	15	0	Ocena przygotowania materiałów, prezentacji	10%		
Razem:		330	120	210	Razem:	100 %	
Kategoria efektów	Lp.	Efekty uczenia się dla modułu (przedmiotu)			Symbol efektu	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Uwagi
	ABSOLWENT						
Wiedza	1.	zna i rozumie zasady kwalifikacji i wykonywania cięcia cesarskiego i histerektomii			F.W3	<u>Metody formujące:</u> ocena przygotowania do zajęć, obserwacja ciągła, ocena aktywności na zajęciach, kliniczne studia przypadków, zaliczenie pisemne i ustne, zaliczenie prezentacji	
	2.	zna i rozumie wytyczne w zakresie resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodków, dzieci i dorosłych			F.W7		
	3.	zna i rozumie funkcje rozrodcze kobiety, zaburzenia z nimi związane oraz postępowanie diagnostyczne i terapeutyczne dotyczące w szczególności: 1) cyklu miesięczkowego i jego zaburzeń, 2) ciąży, 3) porodu fizjologicznego i patologicznego oraz położu, 4) zapaleń i nowotworów w obrębie narządów płciowych 5) regulacji urodzeń, 6) menopauzy, 7) podstawowych metod diagnostyki i zabiegów ginekologicznych			F.W9		
	4.	zna i rozumie problematykę współcześnie wykorzystywanych badań obrazowych w ginekologii i położnictwie			F.W10		
	5.	zna i rozumie podstawowe sposoby diagnostyki i terapii płodu			E.W5		
	6.	zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do chorób z zakresu ginekologii endokrynologicznej			E.W7		
	7.	zna i rozumie uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych nowotworów u kobiet			E.W23		
	8.	zna i rozumie podstawy wczesnej wykrywalności nowotworów i zasady badań przesiewowych w ginekologii onkologicznej			E.W24		
							<u>Metody podsumowujące:</u> Egzamin testowy

	9.	zna i rozumie zasady terapii skojarzonych w ginekologii onkologicznej, algorytmy postępowania diagnostyczno-leczniczego w najczęściej występujących nowotworach u kobiet	E.W26		
	10.	zna i rozumie zasady prowadzenia badań naukowych, obserwacyjnych i doświadczalnych oraz badań <i>in vitro</i> służących rozwojowi medycyny	B.W29		
	11.	zna i rozumie znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentem oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem	D.W6		
	12.	zna i rozumie podstawy medycyny opartej na dowodach w podejmowaniu decyzji i rozwiązywaniu problemów właściwych dla ginekologii i położnictwa	D.W23		
Umiejętności	1.	potrafi oceniać i opisywać stan somatyczny i psychiczny pacjenta	E.U13	Metody formujące: ocena przygotowania do zajęć, obserwacja ciągła, ocena aktywności na ćwiczeniach, zaliczenie pisemne i ustne, zaliczenie oparte o problemy przy łóżku chorego, zaliczenie umiejętności praktycznych, w tym w warunkach symulowanych Metody podsumowujące: egzamin praktyczny	
	2.	potrafi rozpoznawać stany bezpośredniego zagrożenia życia	E.U14		
	3.	potrafi planować postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne	E.U16		
	4.	potrafi interpretować badania laboratoryjne i identyfikować przyczyny odchyleń od normy	E.U24		
	5.	potrafi asystować przy typowym zabiegu operacyjnym, przygotowywać pole operacyjne i znieczulać miejscowo okolicę operowaną	F.U1		
	6.	potrafi posługiwać się podstawowymi narzędziami chirurgicznymi	F.U2		
	7.	potrafi stosować się do zasad aseptyki i antyseptyki	F.U3		
	8.	potrafi zaopatrzyć prostą ranę, zakładać i zmieniać jałowy opatrunek chirurgiczny	F.U4		
	9.	potrafi rozpoznawać objawy podmiotowe i przedmiotowe świadczące o nieprawidłowym przebiegu ciąży (nieprawidłowe krwawienia, czynność skurczową macicy)	F.U13		
	10.	potrafi interpretować wyniki badania fizykalnego ciężarnej (ciśnienie tętnicze, czynność serca matki płodu) i wyniki badań laboratoryjnych świadczących o patologii ciąży	F.U14		
	11.	potrafi interpretować zapis kardiokardigrafii (KTG)	F.U15		
	12.	potrafi rozpoznawać rozpoczynający się poród i nieprawidłowy czas jego trwania	F.U16		
	13.	potrafi interpretować objawy podmiotowe i przedmiotowe w czasie porodu	F.U17		
	14.	potrafi ustalać zalecenia, wskazania i przeciwwskazania dotyczące stosowania metod antykoncepcji	F.U18		
	15.	potrafi korzystać z baz danych, w tym internetowych, i wyszukiwać potrzebne informacje za pomocą dostępnych narzędzi	B.U10		
	16.	potrafi rozwiązywać trudne problemy medyczne z zakresu ginekologii i położnictwa w oparciu o publikacje naukowe - planuje badania naukowe w tym zakresie	B.U13		
	17.	potrafi krytycznie analizować piśmiennictwo medyczne, w tym w języku angielskim, oraz wyciągać wnioski	D.U17		

Kompetencje społeczne	1.	zna i rozumie główne pojęcia, teorie, zasady etyczne służące jako ogólne ramy właściwego interpretowania i analizowania zagadnień moralno-medycznych	D.W16	Metody formujące: obserwacja ciągła, ocena aktywności/postawy na zajęciach, kliniczne studia przypadków, zaliczenie oparte o problemy przy łóżku chorego Metody podsumowujące: egzamin testowy i praktyczny	
	2.	zna i rozumie zasady motywowania pacjenta do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu	D.W15		
	3.	zna i rozumie zasady pracy w zespole	D.W18		
	4.	potrafi budować atmosferę zaufania podczas całego procesu diagnostycznego i leczenia	D.U4		
	5.	potrafi przeprowadzać rozmowę z pacjentem z zastosowaniem techniki aktywnego słuchania i wyrażania empatii oraz rozmawiać z pacjentem o jego sytuacji życiowej	D.U5		
	6.	potrafi przestrzegać wzorców etycznych w działaniach zawodowych	D.U13		
	7.	potrafi rozpoznawać etyczne wymiary decyzji medycznych i odróżniać aspekty faktualne od normatywnych	D.U14		
	8.	potrafi przestrzegać praw pacjenta	D.U15		
	9.	potrafi wykazywać odpowiedzialność za podnoszenie swoich kwalifikacji i przekazywanie wiedzy innym	D.U16		

**Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się
z przedmiotu GINEKOLOGIA I POŁOŻNICTWO**

Forma zajęć:		WYKŁADY
L.p.	Tematy zajęć	
1.	Kobieta jako pacjent. Promocja zdrowia kobiet.	
2.	Ginekologia ambulatoryjna.	
3.	USG i inne metody diagnostyczne w ginekologii i położnictwie.	
4.	Anatomia położnicza.	
5.	Zmiany ogólnoustrojowe w ciąży fizjologicznej.	
6.	Poród fizjologiczny.	
7.	Nieprawidłowy przebieg porodu.	
8.	Stany nagłe w ginekologii i położnictwie.	
9.	Poród przedwczesny, niewydolność szyjki macicy.	
10.	Ciąża wielopłodowa.	
11.	Choroby internistyczne w ciąży.	
12.	Ginekologia onkologiczna.	
13.	Zaburzenia statyki żeńskich narządów płciowych. Wysiłkowe nietrzymanie moczu.	
14.	Fizjologia noworodka.	
15.	Noworodek urodzony w stanie ciężkim, resuscytacja noworodka, rozpoznanie wad wrodzonych po porodzie.	

16.	Diagnostyka w ginekologii endokrynologicznej.
17.	Zespół policystycznych jajników i inne zespoły hiperandrogenne.
18.	Menopauza.

Forma zajęć:		SEMINARIA
L.p.	Tematyka zajęć	
1.	Fizjologia i anatomia kobiecego narządu płciowego.	
2.	Rozpoznanie ciąży. Objawy domyślne, prawdopodobne, pewne.	
3.	Fizjologia ciąży. Poród fizjologiczny.	
4.	Fizjologia i patologia okresu połogowego. Leki a ciąża.	
5.	Patologia wczesnej ciąży. Ciąża obumarła. Rozpoznanie, postępowanie, powikłania.	
6.	Metody diagnostyczne w położnictwie i ginekologii ze szczególnym uwzględnieniem USG.	
7.	Kardiotokografia i sposoby oceny dobrostanu płodu.	
8.	Krwawienia II połowy ciąży.	
9.	Choroby serca i dużych naczyń w ciąży. Nadciśnienie indukowane ciążą.	
10.	Cukrzyca ciążowa. Choroby nerek i wątroby w ciąży.	
11.	Wady wrodzone żeńskich narządów płciowych .	
12.	Zakażenia perinatalne.	
13.	Zaburzenia statyki żeńskich narządów płciowych.	
14.	Cykl miesięczkowy.	
15.	Zaburzenia miesiączkowania.	
16.	Antykoncepcja.	
17.	Hiperprolaktynemia.	
18.	Noworodek zdrowy, donoszony, hipotroficzny, hipertroficzny.	
19.	Testy przesiewowe w neonatologii. Żółtaczka okresu noworodkowego.	
20.	Podstawy badań naukowych w ginekologii. Krytyczne podejście do wyników publikacji naukowych (zasady EBM). Rozwiązywanie trudnych problemów medycznych w oparciu o publikacje naukowe. Planowanie badań naukowych w tym zakresie.	
21.	Poród powikłany i patologiczny. Zabiegi położnicze w trakcie porodu.	
22.	Rozrosty i rak endometrium. Ciążowa choroba trofoblastyczna.	
23.	Rak szyjki macicy.	
24.	Rak jajnika.	
25.	Endometrioza. Ginekologia zachowawcza. Chirurgia miednicy mniejszej.	
26.	Diagnostyka prenatalna.	
27.	Diagnostyka niepłodności żeńskiej.	
28.	Leczenie niepłodności żeńskiej.	

Forma zajęć:		ĆWICZENIA
L.p.	Tematyka zajęć	
1.	Nauka podstaw badania położniczego i ginekologicznego.	

2.	Zbieranie wywiadu chorobowego.
3.	Analiza przypadków pacjentek przebywających w Oddziale.
4.	Diagnostyka różnicowa schorzeń położniczo-ginekologicznych.
5.	Udział w procesie diagnostyczno-leczniczym hospitalizowanych chorych.
6.	Endokrynologia ginekologiczna.
7.	Klasyczne położnictwo: definicje położenia, ustawienia, ułożenia, budowa miednicy kostnej, budowa kanału rodnego. Badanie położnicze zewnętrzne i wewnętrzne – w warunkach symulowanych.
8.	Budowa i fizjologia żeńskich narządów płciowych - w warunkach symulowanych.
9.	Poród. Ocena postępu porodu - w warunkach symulowanych.
10.	Stany nagłe w położnictwie - w warunkach symulowanych.
11.	Poród w położeniu miednicowym - w warunkach symulowanych.
12.	Nacięcie i szycie napiętego i pękniętego krocza - w warunkach symulowanych.
13.	Nauka badania zdrowego noworodka po porodzie, pielęgnacja, program szczepień okołoporodowych.
14.	Znajomość zasad resuscytacji noworodka, rozpoznanie wad wrodzonych po porodzie - w warunkach symulowanych.
15.	Diagnostyka różnicowa i udział w procesie diagnostyczno-leczniczym.
16.	Nauka badania noworodka patologicznego po porodzie (noworodek urodzony o czasie, noworodek wcześniaczy), resuscytacja krążeniowo- oddechowa - w warunkach symulowanych.
17.	Endokrynologia ginekologiczna.
18.	Badanie położnicze zewnętrzne i wewnętrzne - w warunkach symulowanych.
19.	Poród patologiczny - w warunkach symulowanych.
20.	Kardiotokografia i sposoby oceny dobrostanu płodu - w warunkach symulowanych.
21.	Rozwiązywanie testów sprawdzających i poszerzających wiedzę z zakresu ginekologii i położnictwa.
22.	Ćwiczenia w Centrum Symulacji Medycznej: Wybrane przypadki i scenariusze kliniczne z zakresu ginekologii i położnictwa. Wybrane zabiegi medyczne – ćwiczenia praktyczne.

Forma zajęć:	ĆWICZENIA
Tematyka zajęć w ramach realizacji procedur z zakresu ginekologii i położnictwa określonych w „Dzienniku Praktyk-praktyczne nauczanie kliniczne kierunku lekarski” (zgodnie Rozporządzeniem MZ z dnia 28 sierpnia 2017 r. (poz. 1728) w sprawie ramowego programu zajęć praktycznych dla kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego)	
STANDARDOWE PROCEDURY MEDYCZNE	
Wykonanie badania ginekologicznego i gruczołu piersiowego - A Założenie jałowych rękawiczek, fartucha operacyjnego oraz przygotowanie pola operacyjnego zgodnie z zasadami aseptyki – A Badanie odruchów noworodkowych – A Cewnikowanie pęcherza moczowego u kobiet i mężczyzn – A Znieczulenie miejscowe okolicy operowanej – A Umiejętność zszywania prostej rany oraz usunięcia szwów przy pomocy narzędzi chirurgicznych – A Założenie i zmiana jałowego opatrunku chirurgicznego - A Wycięcie guza łagodnego i złośliwego skóry i błon śluzowych - B Wykonanie lewatywy - B Nakłucie jamy otrzewnowej – B	

ZŁOŻONE CZYNNOŚCI MEDYCZNE

Interpretacja wyników badania fizykalnego ciężarnej (ciśnienie tętnicze, czynność serca matki i płodu) oraz wyników badań laboratoryjnych świadczących o patologii ciąży – A
 Asystowanie przy badaniu USG i jego interpretacja - A
 Interpretacja wyników badań cytologicznych i histopatologicznych - A
 Rozpoznanie stanów nagłego zagrożenia życia i zasady postępowania w tych stanach - A
 Zapoznanie się z zasadami pielęgnacji i karmienia noworodka oraz niemowlęcia - A
 Ustalenie wskazań i przeciwwskazań do stosowania różnych metod antykoncepcji oraz metod naturalnego planowania rodziny - A
 Ocena stanu noworodka - A
 Ocena dojrzałości noworodka - A
 Posługiwanie się siatkami centylowymi - A
 Ocena stopnia zaawansowania dojrzewania płciowego – A
 Zbadanie jamy brzusznej w aspekcie ostrego brzucha - A
 Rozpoznanie objawów podmiotowych i przedmiotowych świadczących o nieprawidłowym przebiegu ciąży (nieprawidłowe krwawienia, ocena czynności skurczowej macicy) - B
 Interpretacja zapisu kardiokografii (KTG) - B
 Rozpoznanie rozpoczynającego się porodu, rozpoznanie nieprawidłowego czasu jego trwania – B
 Asysta przy odbieraniu porodu fizjologicznego – B
 Interpretacja objawów podmiotowych i przedmiotowych w czasie porodu – B
 Rozpoznanie obrzęku chłonnego, znajomość zasad profilaktyki obrzęku chłonnego u pacjentów po limfadenektomiach i radioterapii, umiejętność postępowania w powikłaniach spowodowanych obrzękiem chłonnym – B
 Kwalifikowanie pacjenta do operacji ze wskazań nagłych i planowych – B
 Prowadzenie dokumentacji medycznej pacjenta - A

Samokształcenie

Samodzielna analiza piśmiennictwa. Poszerzenie wiedzy poprzez wyszukiwanie i zapoznanie się z aktualnymi informacjami dotyczącymi tematyki przedmiotu w oparciu o dostępne źródła (internet, czasopisma, książki, zasoby biblioteki SUM).

Przygotowanie prezentacji multimedialnej

Zgodnie z Regulaminem Studiów SUM przy zaliczeniu na ocenę i egzaminach stosuje się następująca skalę ocen:

OCENA	SŁOWNIE
5	bardzo dobry
4,5	ponad dobry
4	dobry
3,5	dość dobry
3	dostateczny
2	niedostateczny

KRYTERIA OCENIANIA:

Bardzo dobry (5,0) - zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte i znacznym stopniu przekraczają wymagany poziom

Ponad dobry (4,5) - zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte i w niewielkim stopniu przekraczają wymagany poziom

Dobry (4,0) – zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte na wymaganym poziomie

Dość dobry (3,5) – zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte na średnim wymaganym poziomie

Dostateczny (3,0) - zakładane efekty uczenia się zostały osiągnięte na minimalnym wymaganym poziomie

Niedostateczny (2,0) – zakładane efekty uczenia się nie zostały uzyskane.

ZALICZENIE - student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty uczenia się i potrafi je zastosować w praktyce.

Warunki zaliczenia egzaminu/zaliczeń testowych – zgodnie Zarządzeniem Nr 75/2016 Rektora SUM z późn.zm.

Warunki zaliczenia egzaminu/zaliczeń praktycznych – zgodnie z procedurą/instrukcją określoną w regulaminie zajęć Katedry.

Nabycie umiejętności praktycznych określonych w Rozporządzeniu MZ z dnia 28 sierpnia 2017 r. (poz. 1728) w sprawie ramowego programu zajęć praktycznych dla kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego potwierdza nauczyciel w „Dzienniku Praktyk-praktyczne nauczanie kliniczne kierunek lekarski”

(umiejętność A – czynności z nią związane student wykonuje prawidłowo i w pełni samodzielnie, umiejętność B – student zna zasady wykonywania czynności z nią związanych, potrafi przy nich asystować).

Literatura podstawowa:

GH. Bręborowicz: Położnictwo i Ginekologia (Tom 1 Położnictwo; Tom 2 Ginekologia) PZWL 2016

P. Madej: Badanie ginekologiczne z elementami endokrynologii ginekologicznej. MP Kraków 2016

J. Dudenhausen: Położnictwo praktyczne i operacje położnicze. PZWL 2013

Literatura uzupełniająca:

J. Markowska i J. Mądry: Zarys ginekologii onkologicznej. PZWL. Warszawa 2012

P. Skałba: Diagnostyka i leczenie zaburzeń endokrynologicznych w ginekologii. MP Kraków 2016

J. Szczapa: Podstawy neonatologii. PZWL, 2010

Sytuacje kliniczne w położnictwie, pod redakcją GH. Bręborowicza. PZWL Warszawa 2016

B. Męczekalski. Endokrynologia ciąży. PZWL. Warszawa 2012